

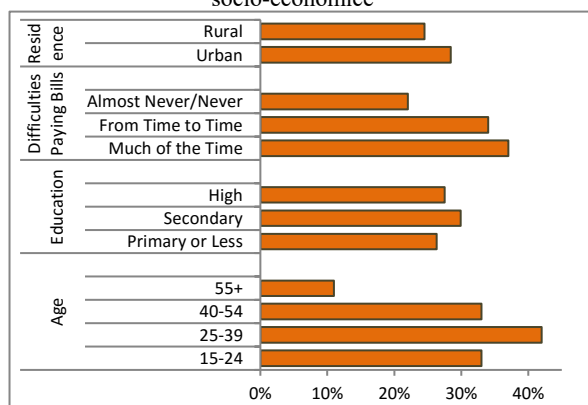
Taxarea Tutunului în România

Pe baza: *Aspectele Economice ale Utilizării, Producției și Taxării Produselor din Tutun în România* by Árpád Szabó, Ede Lázár, Hunor Burián, Todd Rogers, Kristie Foley, Zoltán Ábrám, Cristian Meghea, Teodora Ciolompea, Frank J. Chaloupka. 2016.

Consumul de tutun în România

- Consumul de tutun este ridicat în România, cu aproape 5 milioane de adulți fumători de produse din tutun.
- Prevalența fumatului în rândul bărbaților este de 37,4%, comparativ cu 16,7% în rândul femeilor.
- Aproape toți fumătorii consumă țigări fabricate, marea majoritate fumează zilnic.
- Un număr semnificativ de tineri români încep consumul de tutun sub o formă sau alta, 12,2% dintre băieți și 10,1% dintre fetele cu vârste între 13-15 ani.
- Ratele fumatului diferă între diverse grupuri socio-economice și demografice.

Prevalența fumatului în România pe grupuri demografice și socio-economice

Surse: Global Adult Tobacco Survey, 2011, și Eurobarometer, 2014.

Impactul consumului de tutun în România

Deși consumul de tutun a scăzut în România, încă rămâne relativ ridicat față de alte țări ale Uniunii Europene, în special în rândul bărbaților.

- În 2010, 42.800 de români au decedat prematur din cauza bolilor cauzate de fumat.
- 23,8% din decesele la bărbați și 8,2% decesele la femei în 2010 au fost cauzate de tutun.
- Costurile de tratare a bolilor cauzate de fumat a fost de peste 1,2 miliarde RON în 2012, aproximativ 5,4% din cheltuielile totale de îngrijire a sănătății din acel an.

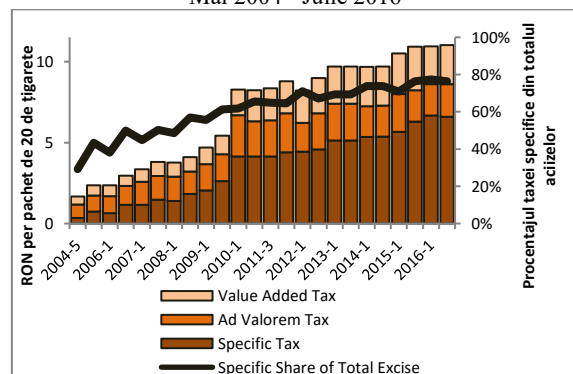
Structura fiscală a tutunului în România

- Odată cu aderarea la UE în 2007, România a devenit obiectul Directivei taxei de tutun a UE (Directiva 2002/ 10/ CE), care stabilește

standardele pentru accizele pe țigarete și alte produse din tutun.

- În 2010, directiva fiscală a UE a crescut acciza minimă pentru 1000 de țigarete la 90 € (1,80 € per pachet). Unor state membre ale UE, printre care și România, li s-a acordat o perioadă de tranziție. România a intrat în conformitate cu directiva până la începutul anului 2015.
- În plus față de accizele pe care le aplică la țigări, România percepe o taxă pe valoarea adăugată (TVA). Cota TVA aplicată țigaretelor este de 16,67%, începând cu 1 ianuarie 2016.

Taxele de tutun per pachet, România
Mai 2004 - Iulie 2016

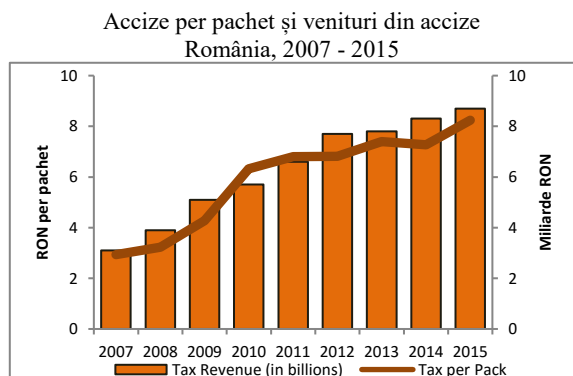
Surse: Comisia Europeană, Lista accizelor 2004-2016.

- Taxele pe alte produse din tutun au crescut, de asemenea. Începând din iulie 2016, România percepe accize specifice de 303,23 RON la 1000 trabucuri și țigări din foi, dar nu aplică nici o taxă *ad valorem* pentru aceste produse, rezultând accize totale de peste 0,30 RON pe trabuc/ țigară din foi, în comparație cu acciza totală de peste 0,43 RON pe țigară.
- România percepe accize specifice de 383.78 RON pe kilogram de tutun pentru țigările rulate manual și alte tipuri de tutun pentru fumat, dar nu percepe accize *ad valorem* pe aceste produse; taxa se ridică la circa 0,27 RON pe țigara rulată manual.
- Începând din 2016, România percepe, de asemenea, accize pe lichidul utilizat în țigările electronice și pe alte produse din tutun nou-apărute, aplicând și TVA la aceste produse.

Veniturile fiscale din tutun în România

Ratele de taxare a tutunului au crescut în România ceea ce a dus la creșterea veniturilor fiscale din tutun, în ciuda reducerii fumatului datorită creșterii taxelor.

Începând cu anul 2006, România a alocat o parte din veniturile sale din accizele pe tutun și alcool în scopuri de sănătate, inclusiv pentru controlul tutunului. În ultimii ani, aceste fonduri au reprezentat în jur de 1 miliard RON pe an (1,14 miliarde în 2014) și reprezintă o parte semnificativă a bugetului total al Ministerului Sănătății (14,4% în 2014).

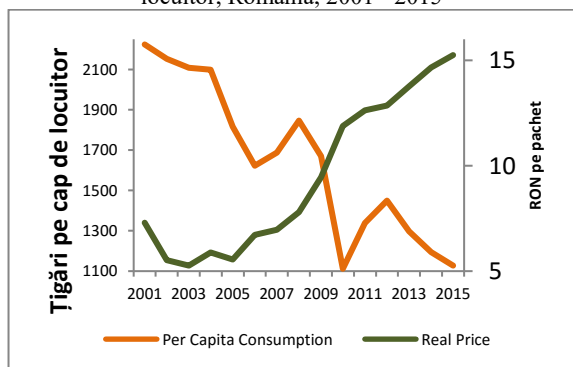
Surse: Comisia Europeană, Ministerul Finanțelor.

Prețul țigărilor în România

Accizele reprezintă 60% din prețurile de vânzare cu amănuntul pentru mărcile ieftine și 56,4% din prețurile pentru mărcile premium. Taxele totale, inclusiv TVA, se ridică la 76,6% la mărcile ieftine și 73,3% la mărcile premium.

Creșterea considerabilă a taxelor pe țigări și a prețurilor în ultimii 15 de ani a contribuit la reducerea semnificativă a fumatului în România.

Prețurile țigărilor ajustate la inflație și consumul pe cap de locuitor, România, 2001 - 2015

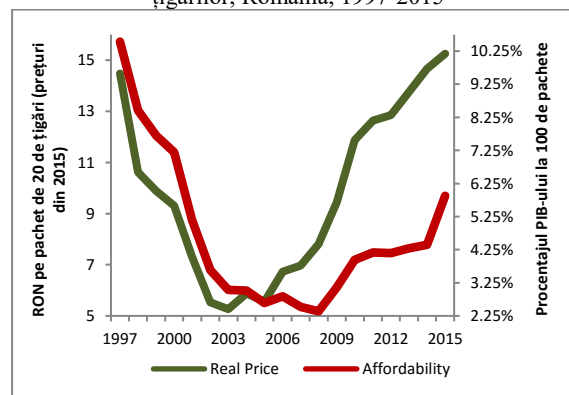

Surse: Economist Intelligence Unit, Euromonitor International, și Banca Mondială.

Prețurile ajustate în funcție de inflație au scăzut la sfârșitul anilor 1990 și începutul anilor 2000, dar au crescut brusc în urma aderării României la UE ducând la creșteri semnificative ale taxelor pe țigări. Ca urmare, prețurile ajustate în funcție de

inflație în 2015 au fost ușor mai mari decât au fost în 1997 și de aproape trei ori mai mari decât în 2003.

Prețurile ajustate în funcție de inflație și accesibilitatea țigărilor, România, 1997-2015

Surse și note: Prețurile sunt conform bazei de date Costurile de trai a Economist Intelligence Unit și reflectă prețul mediu al țigărilor locale și premium vândute în puncte de vânzare cu amănuntul cu prețuri medii. Inflația și PIB-ul pe cap de locuitor sunt date furnizate de Banca Mondială.

În ciuda creșterilor semnificative ale prețurilor în ultimii 15 de ani, țigările din România sunt acum mai accesibile decât erau în urmă cu douăzeci de ani.

Creșterea taxelor salvează vieți

Recomandări:

- Punerea în aplicare a unei creșteri mari ale accizelor pe țigări, care să crească în mod substanțial prețurile țigărilor și să reducă fumatul în România. Creșterea accizelor la 65% din prețurile de vânzare cu amănuntul ar determina peste 400.000 de adulți fumători să renunțe la fumat și ar crește veniturile cu 1,35 miliarde RON.
- Includerea de ajustări anuale ale taxelor pe țigări care să garanteze că accesibilitatea țigaretelor se reduce pe măsură ce veniturile cresc.
- Creșterea taxelor pe alte produse din tutun ca să devină echivalente cu taxele pe țigări și pentru a reduce consumul acestor produse
- Creșterea taxelor pe tutun alocate și alocarea unei părți din veniturile adiționale pentru programe de prevenire și renunțare la fumat.
- Consolidarea administrării taxelor pe tutun, aplicarea mai strictă a legislației, și eliminarea vânzării produselor din tutun în regim duty-free pentru a controla evaziunea fiscală.

Cercetare realizată cu sprijinul Fogarty International Center și National Cancer Institute of the National Institutes of Health, cod proiect 1 R01 TW09280 „Building Capacity for Tobacco Research in Romania”, cercetător principal K. Foley.

Raportul "Aspectele Economice ale Utilizării, Producției și Taxării Produselor din Tutun în România" este disponibil online la adresa <http://tr.umftgm.ro/report>